

## INFLATIONSTAKTEN NÄRA TOLERANSINTERVALLETS NEDRE GRÄNS

Graden av måluppfyllelse bör utvärderas i ett årligt perspektiv och inte utifrån inflationstal för enskilda månader. Bakgrunden är att det tar tid för penningpolitiken att motverka en oväntad inflationsutveckling och att tillfälliga effekter bör ges en underordnad betydelse i utvärderingen.

Sedan inflationsmålet började gälla har konsumentpriserna i genomsnitt ökat med 1,5 procent per år. Det innebär att det genomsnittliga utfallet ligger under målet men väl inom toleransintervallet. Den underliggande inflationen, mätt med UNDI, har under motsvarande period varit närmare 1,5 procent och mätt med UNDIH 2,0 procent. Under vissa perioder har olika typer av temporära effekter varit speciellt märkbara. Från juni 1996 till juli 1997 understeg 12-månaderstalet i KPI den nedre toleransgränsen, vilket till stor del berodde på de effekter den allmänna räntenedgången hade på KPI genom lägre räntekostnader för egnahemsägarna. Räntenedgången var till stor del en effekt av ett ökat förtroende för den ekonomiska politiken i allmänhet och Riksbankens sänkningar av reporäntan under 1996.

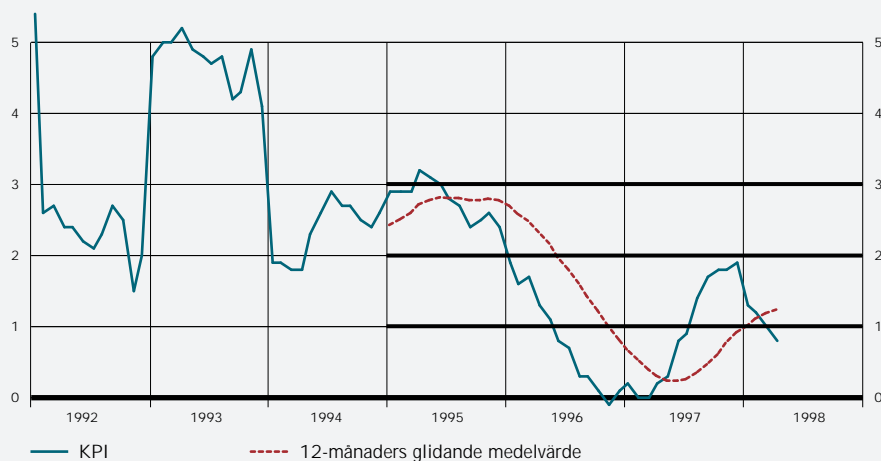
I april 1998 var 12-månaderstalet i KPI 0,8 procent

och understeg följaktligen den nedre toleransgränsen. Detta förklaras till stor del av olika temporära effekter. Ändrade indirekta skatter och subventioner samt räntekostnader sänkte sammantaget KPI med 0,25 procentenheter. Sett ur ett årligt perspektiv blir bilden delvis en annan. Genomsnittet av 12-månaderstalen för KPI under det senaste året uppgick i april till 1,2 procent, vilket var inom inflationsmålets toleransintervall.

Vilka faktorer som har en temporär inverkan på inflationen och som man därmed bör bortse ifrån vid utformningen av penningpolitiken är inte entydigt och kan variera från en tidpunkt till en annan. Därtill är det också svårt att uppskatta hur stort genomslag olika temporära effekter har på konsumentpriserna.

Mot denna bakgrund kontaktade Riksbanken i slutet av april 1998 den av regeringen tillsatta KPI-utredningen för att få hjälp med att precisera ett tillfredsställande mått på underliggande inflation. Riksbanken lämnade även en förfrågan till Statistiska centralbyrån, SCB, om att löpande börja publicera ett eller flera mått på underliggande inflation. Tanken är att dessa mått i så fall skulle publiceras månadsvis samtidigt med konsumentprisindex.

**Diagram R4.**  
Konsumentprisindex (KPI).  
Årlig procentuell förändring och 12-månaders glidande medelvärde av årlig procentuell förändring



Anm. De horisontella linjerna för 1995 och framåt anger Riksbankens mål och toleransintervall för KPI.  
Källor: SCB och Riksbanken.